

בלוי 'איחוד' א"א לדבר...

לקח מוסרי הנלמד מתוך פסוק זה השמיע הרבי מטשעבין זצ"ל בהיותו כבן שש, בדרשה שאותה דרש לפני הקהל כפי שמסופר בספר "בצילו חימדתי":

בהיותו ילד צעיר לימים נוהג היה רבי דב בעריש ויינדנפלד, הלא הוא הרבי מטשעבין, לדבר בסעודה שלישית לאנשי קהילת רימלוב. את הפרוש היה מכין עמו בקביעות אחיו הגדול בעל ה"חזון נחום".

באחד הימים הגיע ביום שישי לרימלוב שליח מיוחד מטעם רבי יצחק אטיגנה לצורך עניין כלשהו, וה"חזון נחום" היה טרוד בדיבור איתו ולא התפנה לתפקיד הקבוע שלו.

בעריש - אחיו הצעיר כבן השש - ניסה לרוץ אחריו במשך היום כולו כדי שילמדו את הפרוש, אולם ה"חזון נחום" לא הספיק להתפנות לכך. בני הקהילה שהבחינו בילד הנואש גיחכו בינם לבין עצמם: השבת יאמר לנו בערישיל כזה פשעט'ל...

באותה שבת סערו הרוחות בקהילה בשעת קריאת התורה בענייני הכיבודים בשלישי ובשישי ומריבה גדולה התלקחה בבית הכנסת.

עם הגעת שעת הדרשה הקבועה קם הילד ולהפתעת הציבור כולו נשא מדברותיו:

הכתוב אומר: "ויקהל משה את כל עדת ישראל ויאמר אליהם" אמר, ויש בכך רמז שכאשר "ויקהל... את כל עדת ישראל" וכולם מאוחדים באהבה וברעות. אז "ויאמר אליהם" אפשר לומר להם דברי תורה, אולם כשיש מריבות על שלישי או על שישי - אי אפשר לומר דבר תורה ומשום כך בשבת זו אינני יכול לומר דבר...

שנת לימוד תורה בשבת שווה x 1,000 !!!

לעילוי נשמת: ר' דוד ב"ר עמוס זצ"ל, מיכאל בן רבקה, דוד ורובן בן רבקה, ר' ישראל ב"ר שלמה יוסף הלוי שיני, יוסף בן רזה, דיאמנט דינה בת רחל, דינה ברוך בן אסתר, שמחה בת הניט מרגלית, שושנה בת אסתר, יחזקאל בת לינה, יוסף בן איטה, שמואל בן סוליקה, ר' רובן בן יחזקאל, רות שני בת נעמי, לאה בת אסתר גאן, אברהם אריזי בן סלמה, סימה בת יחזקאל תלמידי, נחם שאר נעמי ישראל, אמוץ לוישיש"ר בצאלאל בן מרדכי טוב, יהודי בת נחמה בתה, מנחם בן אסתר בתושי"א אמוץ לוישיש"ר רובן בת ציון בת נחמה מלכה, חקונה בת עליזה, מרים בת אילנה לוישיש"ר, משה בן שמואל, אברהם בן פאני, יצחק בן פאני, מאיר בן חיה ורחל צלמה, לאה בת אורה, שלמה בת רחל, שילת בת לאה, שילה בן לאה, מיכאל בן לאה, ישראל בן ציפורה ובי"ב, רחל בת אסתר ובי"ב, אורה בת לאה ובי"ב.

ולחצלת כל המפיצים והתורמים היקרים ובני משפחותיהם ברו"ג!

ללקבלת הגיליון במייל: Sh606marom@gmail.com

רבי אברהם גרשון מקיטוב זצ"ל (כה' אדר א' תקכ"א)

מגדולי חכמי ברוד ומלומדי הקלויז המפורסם שבה, ונערץ על ידי חבריו גדולי התורה בדורו.

הנודע ביהודה כתב עליו: "מופלא ומופלא בתורה ובחסידות", ורבי יהונתן אייבשיץ כתב עליו שהוא מקובל אלוהי.

אחותו נישאה לבעל-שם-טוב והיה מגדולי מעריציו לאחר התגלותו, ולימד תורה את רבי צבי בן הבעל-שם-טוב.

לאחר מעשה מסויים שארע בעיר ברוד, כאשר קנא את קנאת ה' והתריע יחד עם ה"נודע ביהודה" וה"מאיר נתיבים" על מעשה חמור שנעשה בעיר, נענשו במאה מלקות או תשלום של מאה אדומים. הנודע ביהודה שילם את הקנס, המאיר נתיבים לקה ורבי גרשון נמלט. בבואו אל הבעל-שם-טוב אמר לו כי בשמים נפסקה גדולה לשלושתם, הנודע ביהודה יתעלה לרבה של פראג, המאיר נתיבים לאוסטראה והוא יהיה נשיא ארץ הקודש.

ואמנם בשנת תק"ז לערך, עלה לארץ הקודש כראשון העולים החסידיים והתיישב בירושלים, בה היתה קהילה קטנה של יוצאי אשכנז. בדרכו שהה בעיר איסטנבול והתארח אצל חכם אחד שדר בסמוך לאינשי דלא מעלי. כשתמה בפניו על שכניו, אמר לו החכם כי מעולם לא התעסק אלא בתיקון נגעי עצמו ורבי גרשון הפליא את דבריו.

למד בישיבת המקובלים בית-אל בראשות הרש"ש הקדוש, ונעשה מחותנם של גדולי הרבנים הספרדים בארץ הקודש.

השתמרו מכתבים רבים שלו לגיוס הבעל-שם-טוב, וכן מכתבו המפורסם שלו אליו, בו הוא מספר לו שביקר בהיכלו של משיח.

ואלה המפססים

[מאמר החכם] מחצית מהחיים אדם מפסיד בכיסופין על העתיד - ואת החצי השני בצערו על העבר...

נועם השבת

הפטרה: "זכרות יהודיע" [מלכים ב, ו"א]

פרשת ויקהל

24 סדר היום...

גדולי ישראל עומדים על המשמר...

אחריות כבדת משקל מוטלת על כתפיהם של הרבנים, לדאוג להעמיד את כל ענייני הדת על תילם, לוודא שכל העם ידע מה עליו לעשות ואף יעשה את הנדרש ממנו.

בקהילתו של ה"נודע ביהודה" החל יהודי להתגלח בתער, כשנודע המעשה החמור לרב, הוא שלח להורות לו להפסיק - אולם הלה סרב לעשות זאת. ה"נודע ביהודה" התרה בו שוב אולם גם בפעם הזאת אטם האיש את אזניו משמוע ומאן לחדול מחטאו.

והנה, לא חלף זמן רב ואותו איש מת בפתאומיות רבה, ותהום כל העיר. ה"נודע ביהודה" ביקש לבוא להלוויתו וכשהתפרסם העניין הגיעו גם אנשי בית הדין ובעקבותיהם הציבור כולו.

ההלוויה הענקית עשתה את דרכה דרך רחובות הגויים, בפקודות הישירה של ה"נודע ביהודה" ויצאה אל מחוץ לתחום של הקהילה היהודית וכשעברה בסמוך למספרה בבעלות גויית, ביקש ה"נודע ביהודה" מן הספר הגוי שעבד שם לצאת ולגלח את המת לעיני הציבור כולו.

המחזה הנורא זעזע את הקהל וכולם פרצו בבכי, או אז פתח ה"נודע ביהודה" בדברי מוסר וכיבושין: מדוע רק כעת אתם נזכרים לבכות? מה יהיה על כל הפעמים בהן המת התגלח בתער ואתם ידעתם על כך ובכל זאת לא מחיתם? וכאן המשיך לשאת דברים בחומרת העבירה.

גם הדאגה לעמוד הכן ולשמר את חומות קדושת השבת בפני פורצי גדר בעם ישראל היתה אחת מן המשימות העיקריות של הרבנים בכל אתר ואתר.

בעיר פוניבז' נפל הדבר - יהודי פורק עול קם ופתח את חנותו בשבת קודשו הבריות נרעשו מן המעשה שלא יעשה, והרב יוסף שלמה כהנמן, רבה של פוניבז' החל להיכנס אל החנות מדי שבת בשבתו ולמחות על המעשה על ידי אמירת "שבת שלום". הוא לא אמר יותר מכך, אולם עצם התזכורת הזו היה בה על מנת לעורר את מצפונם הדרום של אותו פורץ גדר ולהכעיסו ביותר.

באחת השבתות כשפנה הרב לצאת התפרץ האיש ואמר: "די רבי, אינני מסוגל להמשיך כך! הרב מאלצני להמיר דתי ולהתנצר! כשיקרה כך - שוב לא תוכל לבוא אלי בטענות על מה שעשיתי..."

הקשיב הרב כהנמן להתפרצות והשיב בנועם: "דע כי אינך מאיים עלי... אדרבה, אם יחסרו לך כמה פרוטות כדי לקנות את הצלב - בא אלי ואתן לך... אבל אצלנו - יהודי לא יפתח את חנותו בשבת!"

להצלחת עם ישראל: גם אני! מקבל על עצמי שלא לדבר כלל!!! בשעת התפילה וקריאת התורה!

העלון מוקדש לעילוי נשמת מורי ורבי הצדיק רבי דוד ברונו זצ"ל ב"ר עמוס שליט"א

שבת שקלים מברכי -

חידוש בפרשה

"וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה" [ל"ה-ב"]

ציווי זה על שמירת השבת ציוה משה רבנו מיד לאחר מעשה העגל.

בספר "שארית יעקב" באר את הקשר בין שני העניינים [והובאו דבריו ב"ללקוט האורים"], על פי דברי חז"ל: "כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש - מוחלין לו".

על כן, הקהיל משה רבנו את עם ישראל לאחר מעשה העגל ואמר להם: אתם חטאתם חטאה גדולה שעבדתם עבודה זרה. עכשיו הזיהרו ביותר לשמור שבת כהלכתה וה' ימחל לכם.

אשר אפיק וחזקתי!

זמני שבת:

כניסת שבת 17:08

צאת שבת 18:13

ר"ת 18:51

הזמנים לפי אופק נתיבות

גם אתה יכול להיות מוכה הרבים!!! באפשרותך לקבל את העלון במייל מדי שבוע ולהדפיס כמה עותקים שתצרכה ולהפיץ לחבריך ולזכות גם אותם בד"ת לשולחן שבת: Sh606marom@gmail.com

אם אתם רוצים להצטרף לפרוייקט זה, אנא פנו אלינו.

הבריטים ונסיכת הנילוס...

ימת ויקטוריה היא הימה הגדולה ביותר באפריקה. היא משתרעת על פני שטח של 68,000 קמ"ר, עומקה הממוצע הוא 40 מטר ועומקה המרבי הוא 80 מטר. במשך מאות שנים התפרנסו התושבים החיים על שפת הימה מדיג אמנונים. הם נהגו לשוט בסירות על פני הימה, לדוג את האמנונים הקטנים ואז להמליח ולייבש אותם בשמש. באמצע המאה ה-20 החליטו השלטונות הבריטיים לעזור לילידים ולהכניס לאגם דג שכן וגדול שיהיה מקור טוב לפרנסה. לשם כך הם בחרו בנסיכת הנילוס שהוא דג טורף גדול ואימתני המגיע לאורך של יותר מ-1 מטר ולמשקל של 2 קילוגרם. הנסיכה הרגישה באגם ממש כנסיכה ומיד החלה לאכול אמנונים. עד שנת תשנ"ז חיסלה נסיכת הנילוס מחצית ממספר הדגים שבימה וסביר להניח שבשנתיים היא תחסל את כל האמנוניים הקיימים במקום. טיפשותם של השלטונות הבריטיים פגעה לא רק באמנונים אלא גם בילידי המקום. נסיכת הנילוס היא דג ענק ולכן לא היו יכולים לייבש אותה בשמש כפי שנהגו לעשות עם האמנונים. לפיכך היה עליהם לכרות עצים ושיחים כדי לעשן את הדג וכל סביבת הימה הפכה לקרחת גדולה חשופה מעצים. ללא הצמחייה שמענגת את הקרקע, נסחף העפר שבסביבות הימה לתוכה והעכיר את המים. גם היתושים שזחליהם בעבר היו נאכלים על ידי דגי האמנון, התרבו באין מפריע וגרמו לעלייה במספר חולי המלריה.

אוצר הפלאות

מנין היו לנשיאים במדבר אבנים לאפוד ולחושן?

- א. בתרגום יונתן בן עוזיאל כתב: שענני השמים נסעו לפישון והרימו משם את אבני השוהם ואת אבני המילואים לאפוד ולחושן והביאום והניחום במדבר והלכו הנשיאים ולקחום והביאו אותם לצורך עבודת המשכן.
- ב. דעה נוספת איתא במדרש שמות רבה: שכאשר ירד המן מן המדבר ירדו עמו אבנים טובות ומרגליות והיו הנשיאים מלקטים את המן וגוונים אותן האבנים. וכן איתא במסכת יומא שבירידת המן ירדו גם אבנים טובות ומרגליות.
- ג. דעה שלישית מובאת בספר 'תשובות פסקים ומנהגים' למהר"ם מוונטנובורג ז"ל: שבימי נח כאשר נעשה המבול ירדו עם הגשם אבנים טובות ומהם הביאו הנשיאים אבני שוהם ואבני מילואים.
- ד. דעה רביעית מצאתי במדרש 'חמדת ימים': שאבנים אלו נפלטו מהים בשעת קריעת ים סוף ביציאת מצרים.

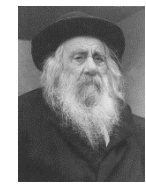
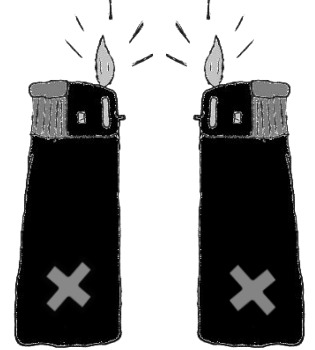
תרומה בפרהסיא...

"זה הדבר אשר ציוה ה' לאמור" [לה.ז.]
 נתינת צדקה - ראוי שתהא בסתר. מתן בסתר הוא דרגה גבוהה בהרבה ממתן צדקה בפרהסיא. אך תרומה לבית הכנסת עדיף שתהיה דווקא בפרהסיא - שירשם הדבר לזכר עד, ויפורסם בשלט הנצחה על קיר בית הכנסת וידעו כולם מיהו התורם...
וכל כך למה?
 לא לשם גאווה כמובן, אלא כדי שכאשר יגיעו נכדיו של התורם לאותו בית כנסת ויראו את תרומת סבם, יעורר אותם הדבר ליראת שמיים ובין השאר יתעוררו גם הם לקיים בעצמם מצוות צדקה.
"פרדס יוסף" מביא רמז לכך מן הפסוק שלפנינו. מדובר כאן הרי על מלאכת המשכן שהוא כבית כנסת ועל כך נאמר: **"ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמור,** מה לומר? - **"זה הדבר,"** את הדבר הזה שתמיד אני אומר לכם לפרסם, כעת **"אשר ציוה ה' לאמור"** - ה' ציוה לאומרו ולפרסמו ברבים שיהא דוגמא ויעורר יראת שמים אצל אחרים.

חפש ברשי"
 מה החכמה הגדולה של הנשים בטויית הצמר עיזים?

ציור בפרשה...

"שת ימין תעשה מלאכה וזיון השביעיה יהיה לכס קוצה שבת שבתון לה' כס העולה זו מלאכה יומת... לא תעצרו אל ככל מלאכותיכם זיון השבת" [גמ'-ע.]

רצון יראיו יעשה...

"כל העושה בו מלאכה יומת" [לה-ב].
 בספר "תולדות יעקב" מסופר כי בתקופה שבה גוייס הסטייפלר זצ"ל לצבא הרוסי, הוא נשלח פעם לעריכת אימונים בקליעה למטרה ביום שבת קודש. הסטייפלר, כמובן סרב לעשות זאת, אולם חמתו של המפקד בערה בו לנוכח הסרוב עד שהוא הרים את רובהו כיוון אותו לעבר החייל הסרבן ואיים: "אם אינך ממלא אחר הפקודות - אהרוג אותך!". האיום לא גרם לסטייפלר לשנות את דעתו. "אין לך סמכות להרוג אותי" - הגיב בשלווה - "רק הממונים עליך יכולים להחליט על כך". המפקד הזועם התקשר למפקדיו ודיווח להם על המרד, והם נתנו לו אישור להרוג אותו אם ימשיך לסרב פקודה. הסטייפלר הבין כי כעת בלית ברירה מחובתו לחלל את השבת משום הציווי "וחי בהם", המחייב אותו לעבור על התורה כולה מלבד ג' עבירות החמורות במקרה של פיקוח נפש, אולם הוא החל מסתפק ומהרהר מה עליו לעשות כעת - אם ייטול את הרובה ויירה בו כלאחר יד ובשינוי - לא יהיה בכך איסור דאורייתא, אולם אם יעשה כך הוא יאלץ לירות שוב ושוב עד שיקלע למטרה ואז נמצא שהוא מרבה בחילולי מדרבנן - מה אפוא, הדין במקרה כזה?
 לבסוף החליט לירות בשינוי ולהשליך על ה' יתנו. בהגיע תורו נטל את הרובה ביד ימינו, למרות היותו איטר וירה בלי לכוון כלל אל המטרה. למרבה ההפתעה קלע הכדור במטרה בדיוק נמרץ... הוא עשה את שלו והקב"ה עשה את רצון יראיו ומנע ממנו חילולי שבת רבים!

רבי קלמן פינסקי זצ"ל הוסיף ואמר כי המפקד שנדהם מן המחזה שנגלה מול עיניו אמר מיד: "כעת אני רואה שאינך סתם 'פנאטי' אלא איש קדוש...", ומכאן ואילך פטר אותו מאימונים בשבת. הסיפור עשה לו כנפיים והתפרסם אפילו בעיתונות בתקופה ההיא כשעל ידי כך זכה הסטייפלר לקדש שם שמים ברבים!
 ולא זו בלבד - **הוסיף רבי צבי כגן זצ"ל** - אלא שבראות המפקד עד כמה רב הכבוד שרוחש לו הגדוד כולו, חשש שמא יתמוטט המוראל בפלוגה ולכן ביקש לשחרר אותו מן הצבא לגמרי... מכאן ואילך התייחס אליו באופן אישי כאיש קדוש, בהציעו לפניו את כל בעיותיו וספקותיו על מנת להיעזר בשיקול הדעת שלו ולהחליט בפיו.

הדברים הגיעו עד לכדי כך שכאשר התפתח ריב גדול בינו לבין אחד הקצינים האחרים, הצליח להביא את הקצין השני לפני הרב כדי לתת לו לפסוק ולפשר ביניהם. אך מאחר שבמקרה זה חשש הסטייפלר מפני תגובתו הקשה של הצד המפסיד אשר עלול אף להתנכל לחייו, הוא נמנע מלנקוט עמדה ברורה ויעץ להם ללכת לבית משפט.
מעשה מופלא נוסף המסופר אודות הסטייפלר זצ"ל בספר "תולדות יעקב" מוכיח עד כמה דבוק היה הסטייפלר ביראת השמיים שלו עד שהמחשבה הראשונה והמיידית שחשב בכל עניין שהוא היתה מה האיסור שממנו עליו להימנע כעת ומעשה שהיה כך היה:
 היה זה ביום שבת קודש לעת זקנותו כאשר כבר תש כוחו וכמעט לא יצא מפתח ביתו. באחת השבתות יצא לעבר בית הכנסת לתפילת שחרית, הוא התנהל לאיטו ובכל כמה פסיעות נאלץ לנוח על אחד הספסלים שבצידי הדרך.
 במהלך ההליכה נקלע הרב למקום צר אשר מצידו האחד היה צמח אילן גדול ומצידו השני היתה מכונית. שביל צר מאד נותר להליכה ותוך כדי צעידה מעדו קרסוליו והוא נפל אפיים ארצה. בשבריר השניה שבו נפל לא נפל עמו משקל רוחו... אמנם, באופן טבעי היה עליו להיאחז בידיו בצדדים - אך מאחר שהוא חש שהשתמש באילן בשבת ואף לגעת במכונית - הוא תפס בשתי ידיו זו בזו ונפל על הארץ...
 גרעם ספורים שכב כך, עד שהתאושש וקם מבלי להיעזר באיש ובחסדי שמיים לא ניזק בגופו וברוחו מן הנפילה. לאחר התפילה כששב הביתה אמר כי במשך כל זמן שכיבתו על הארץ הטריד אותו רק עניין אחד - חשש מאיסור "ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה", שהוא האיסור לשכב בפשיטת ידיים ורגליים על רצפה של אבנים...

חייב אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור שניים מקרא ואחד תרגום!